

Univerzita Pardubice

Fakulta filozofická

Turnovští hledači drahých kamenů v letech 1813–1948

Lenka Vyčítalová

Bakalářská práce

2019

Obsah

Úvod.....	8
Legenda o nálezu drahých kamenů na Kozákově.....	11
Turnovští lovci zlata a diamantů.....	18
Způsoby vyhledávání a těžby	25
Způsoby zpracování	31
Obchodování s kameny.....	37
Každodenní život.....	38
Hledání kamenů jako výnosné povolání?	47
Skelná kompozice	57
Závěr	58
Bibliografie	60

si Československo chtělo udržet vlastní obranyschopnost, což mělo za důsledek zvýšenou poptávku po technických kamenech do leteckého a zbrojního průmyslu. Za okupace byl vznesen požadavek, aby byla zastavena veškerá produkce broušení drahých kamenů. Turnovským brusičským firmám se podařilo udržet kamenářskou výrobu jen díky potřebě technického kamene.

Po roce 1945 byly v Turnově zestátněny i malé provozovny a živnosti. Pět brusírenských firem bylo v roce 1948 sjednoceno do Spojených brusíren drahokamů a o rok později byly připojeny k jablonecké firmě Preciosa, která se zabývá výrobou korálků. Nadále se produkcí technického kamene zabývá firma Dias, která před rokem 1971 nesla název Turnovské brusírny. V roce 1961 bylo družstvo Precious připojeno k podniku Granát. Ten byl založen v roce 1953 a funguje dodnes jako jediná firma na výrobu šperků s českým granátem.³⁸

³⁸ JAKL M., *Historie a současnost podnikání na Jilemnicku, Semilsku, a Turnovsku*, s. 54–57.

V dopisech od zákazníků byli L. Durych i F. Šlechta oslovováni výhradně „pane továrníku“, nikoliv jménem. V dopisech byly žádosti o přezkoušení kamenů v kyselině nebo přicházely poptávky po zboží a samozřejmě běžná korespondence.

- MARTÍNEKOVÉ Miroslav a Jiří, *Kdo byl kdo: naši cestovatelé a geografové*, Praha 1998.
- PACLT Čeněk, *Cesty po Austrálii*, Praha 1939.
- PACLT Čeněk, *Cesty světem*, Praha 1954.
- PACLT Čeněk, *Jak jsem hledal zlato a diamanty*, Praha 1947.
- PACLT Čeněk, *Sedmnáct let v jižní Africe*, Praha 1941.
- PÍŠL Milan, *Podkrkonošské Kamenářství*, Jičín, 1997.
- POLÁK Jan, *Kamenářství na Turnovsku*, In: *Od Ještědu k troskám 1927*, č. 8, s. 182-191.
- ROHOŇ Vladimír, *Čeští cestovatelé*, Praha 2005.
- SEMIAN Michal, *Broušení granátů na Světelsku*, in: *Sborník Havlíčkobrodské společnosti pro povznesení regionálně-historického povědomí*, Havlíčkův Brod 2002.
- SEGET Karel, *Turnovan na Sibiři*, In: *Lidová demokracie*, č. 246, Praha 1985, s. 9.
- TURNOVEC Ivan, *Broušení drahých kamenů*, Hradec Králové 1992.
- VODRAŽKA Karel, *Prodejní výstava Kámen 200* a Michal Kotler, in: *Pojizerské listy*, č. 21, Turnov 2000, s. 5.
- ZUMAN František, *České kamenářství*, in: *Sborník pro hospodářské a sociální dějiny* 1, Praha 1946.